

NEOVISNI OPERATOR SUSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZVJEŠĆE
O FINANCIJSKOM POSLOVANJU NOSBiH-a
ZA 2022. GODINU

Veljača, 2023. godine

KARAKTERISTIKE FINANCIJSKOG POSLOVANJA NOSBiH-a U 2022. GODINI

Financijsko poslovanje NOSBiH-a u 2022. godini, pored već standardiziranih troškova i ulaganja, obilježile su sljedeće činjenice:

- Tarifa za rad NOSBiH-a se počela primjenjivati od 01. siječnja i to se odmah odrazilo na visinu prihoda.
- Ostvarenje potrošnje u odnosu na planske pozicije je bilo veće za oko 3%, dok je ostvarena proizvodnja bila manja za 4,5%.
- Odlukom DERK-a nisu odobrena sredstava za kapitalne izdatke.

Ako se, po definiciji, uspješnost finansijskog poslovanja mjeri ostvarenjem barem minimalne dobiti (suficita) i održivom likvidnošću, onda se može reći da je NOSBiH u 2022. godini ostvario oba cilja. Dakle, postignuta je uravnoteženost prihoda i rashoda uz značajniji višak prihoda, a zahvaljujući tome, ni u jednom trenutku isplata dospjelih obveza nije dovedena u pitanje.

Iako se finansijsko poslovanje odvijalo u prilično složenim i nepovoljnim uvjetima, što se prije svega odnosi na prilično restriktivnu i nedovoljno stimulativnu tarifu za rad NOSBiH-a, Uprava NOSBiH-a je uložila maksimalne napore kako bi se poslovni procesi odvijali bez većih poteškoća. Postignuti su zavidni rezultati:

- U 2022. godini, ostvaren je suficit, odnosno, višak prihoda nad rashodima u iznosu od 182.214 KM. Suficit je rezultat većeg prihoda zbog primjene tarife od 01. siječnja i povećane potrošnje električne energije, ali i manjih troškovima te vođenja odgovorne i racionalne finansijske politike.
- U nabavu opreme i softvera u 2022. godini investirano je 2.384.839 KM.
- Uredno su izmirivane sve obveze, kako prema dobavljačima za robe i usluge, tako i one koje se odnose na investicijska ulaganja. Isto tako, otplata svih kredita i kamata domaćim i inozemnim bankama odvijala se u skladu s otplatnim planovima, bez ijednog dana kašnjenja. I obveze prema zaposlenicima su izmirivane prema ustaljenim rokovima, u punom iznosu sa svim porezima i doprinosima.

O odluci o tarifi za rad NOSBiH-a u 2022. godini te njenim posljedicama na finansijski položaj kompanije, mnogo toga je već rečeno u planskim dokumentima i drugim materijalima, ali podsjećamo na neke ključne odredbe koje su se, nesumnjivo, pozitivno odrazile na poslovanje.

Naime, Odlukom o tarifi broj: 04-28-5-286-35/21 od 22.12.2021. godine utvrđena je nova tarifa za rad NOSBiH-a u iznosu od 0,0062 feniga/kWh, koju plaćaju proizvođači i 0,0783 feniga/kWh, koju plaćaju kupci te, po toj osnovi, i ukupan prihod od 9.283.307 KM, dok je rebalansom utvrđen ukupan prihod u iznosu od 9.566.814.

Ukupni rashodi utvrđeni rebalansom su manji od planiranih za 969.067 KM.

Najznačajniji troškovi koji su rebalansom umanjeni u odnosu na planirane su:

- bruto plaće i naknade zaposlenicima, za 520.000 KM
- održavanje sustava SCADA, za oko 108.000 KM
- troškovi amortizacije, za 100.000 KM
- ostale usluge, za oko 45.000 KM
- finansijski troškovi, za 110.000 KM
- ostali materijalni i nematerijalni troškovi, u ukupnom iznosu od oko 72.000 KM.

Ukupni troškovi koji se financiraju sredstvima prikupljenim iz tarife za rad rebalansom su u potpunosti usklađeni s planiranim ostvarenjem ukupnog prihoda.

NOSBiH svoje finansijsko poslovanje, osim na tarifi za rad, od 2016. godine temelji i na tarifi za sustavnu uslugu.

- Tarifom za rad NOSBiH-a, osigurava se prihod koji je u funkciji pokrivanja svih troškova za njegov rad, uključujući i troškove zaposlenika.
- Po osnovi tarife za sustavnu uslugu stječe se prihod koji se koristi isključivo za tržišnu nabavu rezerve kapaciteta sekundarne i tercijarne regulacije, kao i nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu te kompenzacije neželjenih odstupanja, odnosno, za balansno tržište.

Ukupan prihod NOSBiH-a u 2022. godini, s uključenim prihodom od sustavne i pomoćnih usluga, ostvaren je u iznosu od 194.685.913 KM, dok su ukupni rashodi, s troškovima pomoćnih usluga, iskazani u iznosu od 168.857.784 KM iz čega proistječe da je ostvaren pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 25.828.129 KM, a koji se sastoji od:

- viška prihoda nad rashodima po osnovi tarife za rad, u iznosu od 182.214 KM
- viška prihoda nad rashodima po osnovi tarife za sustavnu i pomoćne usluge, u iznosu od 25.645.915 KM.

Sasvim je jasno da NOSBiH ne može postići finansijsku ravnotežu i održavati zadovoljavajuću likvidnost ukoliko mu ne budu odobrene realno ostvarive rezerve iz kojih bi se tijekom godine mogli nadoknađivati deficiti u prihodu, osiguravati sredstva neophodna za održavanje likvidnosti, ali i pokrivati određeni izdaci koji nisu predviđeni planom. Balansiranje prihoda, bilo da je u pitanju njegov manjak ili višak, do visine odobrenog, svakako bi se naknadno reguliralo tarifom. Međutim, kako se tarifa utvrđuje jednom godišnje i u toku godine se ne vrši njeno podešavanje, što bi prema članu 23. Metodologije trebalo da se radi, te kako nadoknada prihoda kroz tako utvrđenu tarifu traje još godinu dana, ako ne postoje „rezerve“ vrlo teško je održati finansijsku ravnotežu NOSBiH-a.

U nastavku će se sve bilančne pozicije, bilo da se uspoređuju s planiranim ili rebalansiranim, jedinstveno iskazivati terminom „planirane“, jer i finansijski plan, kao i njegov korektivni dokument rebalans, predstavljaju jedinstven planski dokument.

Financijski rezultat s uključenim prihodima i rashodima od tarife za rad te sustavne i pomoćnih usluga

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2017.</i>	<i>Ostvareno 2018.</i>	<i>Ostvareno 2019.</i>	<i>Ostvareno 2020.</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
Ukupni prihodi	73.504.387	69.088.081	77.709.192	76.579.837	111.473.935	194.685.913
Ukupni rashodi	68.457.157	79.870.341	79.227.855	73.633.588	105.157.022	168.857.784
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>5.157.230</i>	<i>-10.782.260</i>	<i>-1.518.663</i>	<i>2.946.249</i>	<i>6.316.913</i>	<i>25.828.129</i>

Financijski rezultat samo po osnovi tarife za rad NOSBiH-a

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Financijski plan za 2022.</i>	<i>Po odluci DERK-a za 2022.</i>	<i>Rebalans fin.plana za 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
Ukupni prihodi	10.099.686	12.058.430	9.283.307	9.652.123	9.900.726
Ukupni rashodi	8.665.828	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.718.512
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>1.433.858</i>	<i>1.439.274</i>	<i>-</i>	<i>2.034</i>	<i>182.214</i>

Prihodi u 2022. godini ostvareni po osnovi tarife za rad iznose 9.900.726 KM i veći su za 220.970 KM u odnosu na odobrene odlukom DERK-a, što je posljedica primjene tarife za rad NOSBiH-a za 2022. godinu od 01. siječnja i povećanja potrošnje i proizvodnje električne energije. Ostali prihodi iznose 396.450 KM.

Odlukom su utvrđeni i ukupni rashodi u iznosu od 9.283.307 KM. Iz ovako ukupno odobrenog prihoda i ukupnih rashoda proistječe da nisu predviđena sredstva za finansijske rezerve kojima bi se, u slučaju nelikvidnosti, mogli pokriti gubici..

Mora se naglasiti da ovako odobrene bilančne veličine od početka nisu bile održive jer nisu uvažavale realne potrebe rada NOSBiH-a, prije svega se to odnosi na rashodovne veličine.

Uprava NOSBiH-a je restriktivnom finansijskom politikom i mjerama štednje uspjela da većinu troškovnih pozicija stavi pod kontrolu i njihovo ostvarenje se kretalo u okvirima iznosa predviđenih odlukom o tarifi za rad NOSBiH-a, dok za pojedine finansijske pozicije nije mogla primijeniti restriktivne mjere, budući da bi izostankom ulaganja u održavanje pojedinih softverskih sustava neminovno došlo do ozbiljnog poremećaja u radu NOSBiH-a, prije svega u tehničko-tehnološkom smislu.

Financijski rezultat samo po osnovi tarife za sustavnu i pomoćne usluge

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2017.</i>	<i>Ostvareno 2018.</i>	<i>Ostvareno 2019.</i>	<i>Ostvareno 2020.</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
Ukupni prihodi	66.189.373	62.184.885	70.416.662	68.694.687	101.374.249	184.785.187
Ukupni rashodi	61.473.349	72.148.926	71.190.740	64.948.772	96.491.194	159.139.272
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>4.716.024</i>	<i>-9.964.041</i>	<i>-774.077</i>	<i>3.745.914</i>	<i>4.883.055</i>	<i>25.645.915</i>

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Prihod prikupljen po osnovi tarife za sustavnu uslugu koristi se isključivo za tržišnu nabavu rezerve kapaciteta sekundarne i tercijarne regulacije, kao i nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu te za kompenzacije neželjenih odstupanja prema susjednim regulacijskim područjima. Po ovoj osnovi, u promatranom razdoblju je iskazan pozitivan saldo od 25.645.915 KM. Iskazani višak prihoda nad rashodima po osnovi sustavne i pomoćnih usluga te debalansa posljedica je visoke cijene debalansa tijekom 2022. godine. To također upućuje i na zaključak da je postojeća tarifa za sustavnu i pomoćne usluge u iznosu od 0,4789 feniga/kWh, koja je bila u primjeni tijekom 2022. godine, bila prilično izbalansirana.

NOSBiH je i u 2022. godini suočen s visokim potraživanjem od Aluminijs d.d. Mostar, koje je na dan 31.12.2022. ukupno iznosilo 4.553.325 KM. Struktura navedenog potraživanja je sljedeća:

Red. br.	Iznos (KM)	Osnov potraživanja
1.	302.552	Tarifa za rad
2.	1.857.156	Sustavna usluga
3.	1.309.558	Debalans
4.	148.022	Kamata (bilančno)
5.	936.037	Kamata (izvanbilančno)
UKUPNO	4.553.325	

Ovdje posebno ističemo da je Uprava NOSBiH-a tijekom 2019. godine poduzela sve radnje u skladu sa zakonskom regulativom i Ugovorom o preuzimanju i reprogramu duga br. OPU-IP 738/2018, od 20.12.2018. godine, postignutim između kompanija Al Trade d.o.o. Mostar, Aluminijs d.d. Mostar i NOSBiH-a, kako bi se navedena potraživanja naplatila. U tom smislu NOSBiH je podnio mjenice Unikredit banke (UniCredit Bank d.d.) za naplatu potraživanja od Aluminijs, ali mjenice je NOSBiH-u banka vratila uz obrazloženje da se Aluminijs d.d. Mostar nalazi u postupku finansijske konsolidacije. Odlukom Vlade Federacije BiH postupak finansijske konsolidacije Aluminijs je produžen do 31.12.2023. godine i dok on traje prinudna naplata se ne može pokrenuti. Navedena potraživanja koja su evidentirana bilančno (3.617.288 KM) su u 2020. godini knjigovodstveno ispravljena na teret rashoda.

NOSBiH je u 2022. godini suočen i s visokim potraživanjem od kompanije LE Trading BH d.o.o. Banja Luka, koji na dan 31.12.2022. ukupno iznosi 3.409.017 KM. Struktura navedenog potraživanja je sljedeća:

Red. br.	Iznos (KM)	Osnov potraživanja
1.	4.328	Dražbe
2.	3.381	Tarifa za rad
3.	20.677	Sustavna
4.	2.963.496	Debalans
5.	417.135	Kamata (izvanbilančno)
UKUPNO	3.409.017	

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Uprava NOSBiH-a je tijekom 2021. godine poduzela sve radnje u skladu sa zakonskom regulativom te Ugovorom o reprogramu i izmirenju duga i redovnom plaćanju tekućih obveza br. OPU-IP 1509/21, od 27.09.2021. godine, postignutim između kompanije LE Trading BH d.o.o. Banja Luka i NOSBiH-a, kako bi se navedena potraživanja naplatila. U tom smislu NOSBiH je u 2021. godini po osnovi tog ugovora naplatio prvu ratu u iznosu od 285.131 KM, bankovnu garanciju u iznosu od 221.000 KM, te podnio mjenice Novoj banci a.d. Banja Luka za naplatu potraživanja od kompanije LE Trading. U listopadu 2022. godine otvoren je stečajni postupak nad dužnikom LE Trading BH d.o.o. Banja Luka. Status naplate ovih potraživanja je neizvjestan. Navedena potraživanja (2.991.882 KM) su u 2021. godini knjigovodstveno ispravljena na teret rashoda.

U okviru pomoćnih usluga, uspješno se realizira i Sporazum Bloka SHB (Slovenija-Hrvatska-BiH) o zajedničkoj tercijarnoj rezervi, kao i Sporazum o isporuci energije tercijarne regulacije (PTRE) s EMS-om i CGES-om na granici BiH-Srbija, odnosno BiH-Crna Gora te se uredno izmiruju međusobne obveze. Podsjećamo, primjenom ovih sporazuma, NOSBiH može nabavljati el. energiju od ELES-a i HOPS-a (SHB Blok) te EMS-a i CGES-a, za potrebe tercijarne rezerve i isporučivati je u EE sustav BiH, a elektroprivreda koja je prouzročila grešku će to platiti nakon što joj NOSBiH ispostavi fakturu.

BILANCA STANJA
na dan 31.12.2022. godine

Redni broj	Pozicija	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
		Stanje na dan 31.12.2021.	Stanje na dan 31.12.2022.
	A K T I V A		
	A. DUGOROČNA IMOVINA	14.744.351	13.288.331
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	14.286.034	12.930.663
2.	Imovina s pravom korištenja	-	-
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine	-	-
4.	Nematerijalna imovina	302.986	207.718
5.	Biološka imovina	-	-
6.	Financijska imovina i ulaganja	146.229	146.229
7.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	9.102	3.721
	B. KRATKOROČNA IMOVINA	41.801.652	78.903.595
1.	Zalihe	4.606	4.606
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji		
3.	Financijska imovina	2.998.716	12.598.357
	- potraživanja po osnovi tarife	-	-
	-potraživanja za pomoćne usluge	28.191	8.937.408
	-potraživanja za FSKAR	2.038.079	2.344.582
	-potraživanja od kupaca za ITC i dražbe	931.654	1.282.667
	-ostala potraživanja	791	33.700
4.	Novac i novčani ekvivalenti	15.553.151	28.794.296
5.	Potraživanja za plaćeni PDV	1.594.846	2.371.449
6.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	21.650.333	35.134.887

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

	-razni razgraničeni troškovi	85.527	64.286
	-troškovi osiguranja	6.713	7.740
	-razgraničenja za ITC i dražbe	2.066.135	6.265.555
	-obračunati prihod za rad NOSBiH-a	1.089.906	1.068.904
	-obračunati prihod za pomoćne usluge	10.970.826	25.290.151
	-obračunati prihod za FSKAR	7.424.349	2.410.850
	-ostala razgraničenja	6.876	27.401
	UKUPNO AKTIVA (A+B)	56.546.003	92.191.926
	P A S I V A		
	A. TRAJNI IZVORI	13.988.619	39.816.748
1.	Trajni izvori	1.649.278	1.649.278
2.	Rezerve	-	-
3.	Revalorizacijske rezerve	-	-
4.	Neraspoređeni višak prihoda	12.773.874	38.167.470
5.	Nepokriveni višak rashoda	-434.533	-
	B. DUGOROČNE OBVEZE	8.908.602	9.457.945
1.	Financijske obveze	8.011.190	8.669.089
2.	Odgodeni prihod	897.412	788.856
3.	Ostale obveze, uključujući rezerviranja i razgraničenja	-	-
	C. KRATKOROČNE OBVEZE	33.648.782	42.917.233
1.	Financijske obveze	15.382.260	13.538.421
	- kratkoročne financijske obveze	1.532.240	1.876.792
	-obveze prema dobavljačima u zemlji	977.392	1.297.194
	-obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2.120.845	84.293
	-obveze prema dobavljačima za pomoćne usluge	6.908.612	4.578.597
	-obveze prema dobavljačima za FSKAR	3.232.601	5.198.268
	-obveze za bruto plaće i naknade radnicima i dr.	461.665	486.577
	-obveze za naknade UO i Savjetodavnom vijeću	15.882	16.701
	-ostale obveze	133.024	-
2.	Odloženi prihod	273.253	229.540
	-odloženi prihod po osnovi granta EBRD-a	74.383	77.313
	-odloženi prihod po osnovi donacije CROSSBOW	90.760	59.388
	-odloženi prihod po osnovi donacije TRINITY	81.254	65.982
	-odloženi prihod po osnovi donacije FARCROSS	20.000	20.000
	-odloženi prihod po osnovi donacije SCADA	6.857	6.857
3.	Obveze za PDV	768.069	2.846.578
4.	Ostale obveze uključujući rezerviranja i razgraničenja	17.225.200	26.302.694
	-razgraničeni rashodi po osnovi tarife za rad	10.723	25.844
	-razgraničeni rashodi po osnovi pomoćnih usluga	15.015.170	19.829.867
	-razgraničeni rashodi po osnovi ITC i dražba	2.190.576	6.444.662
	-ostali razgraničeni rashodi	6.213	-
	-ostala kratkoročna razgraničenja	2.517	2.321
	UKUPNO PASIVA (A+B+C)	56.546.003	92.191.926

ANALIZA BILANCE STANJA NA DAN 31.12.2022. godine

Bilanca stanja, po definiciji, predstavlja presjek cjelokupne imovine jedne kompanije na određeni dan. S jedne strane se iskazuju sredstva (aktiva), naspram obveza i kapitala (pasiva), s druge strane, i one moraju biti potpuno uravnotežene.

Bilanca stanja, dakle, predstavlja osnovu za sagledavanje finansijske snage i sposobnosti kompanije. U bilanci stanja NOSBiH-a dan je pregled aktive i pasive na dan 31.12.2022. koji je uspoređen s istim datumom prethodne godine.

U bilanci stanja, osim obveza i potraživanja nastalih iz redovnog rada NOSBiH-a, obuhvaćene su i one iz procesa sustavne i pomoćnih usluga, kao i višak prihoda po toj osnovi, čime se višestruko uvećava aktiva, kao i njeni izvori, iskazani u pasivi.

AKTIVA

Iskazana stanja osnovne imovine (stalnih sredstava) na kraju obračunskog razdoblja (31.12.2022.) predstavljaju, zapravo početna stanja na dan 01.01.2022. te novonabavljena sredstva u toku obračunskog razdoblja, što uključuje i sredstva u pripremi, s obračunom ispravke vrijednosti (amortizacijom) na godišnjoj razini, kao i avanse dane za nabavu sredstava.

Ukupna aktiva NOSBiH-a na dan 31.12.2022. godine, po sadašnjoj vrijednosti, iznosi 92.191.926 KM i povećana je za oko 35,6 milijuna, u odnosu na stanje iz usporednog razdoblja 2021. godine.

Struktura aktive		%	31.12.2022.	%
1. dugoročna imovina	14.744.351	26	13.288.331	14
2. kratkotročna imovina	41.801.652	74	78.903.595	86
UKUPNO	56.546.003	100	92.191.926	100

U strukturi aktive, vrijednost dugoročne imovine iznosi 13.288.331 KM, s udjelom od 14%, dok kratkoročna, tekuća sredstva u iznosu od 78.903.595 KM sudjeluju s 86%.

Evidentno je da je u 2022. godini smanjena vrijednost osnovne imovine u odnosu na usporednu, 2021. godinu, što je posljedica smanjene investicijske aktivnosti zbog neodobrenih sredstava. Također, u istom razdoblju je povećana vrijednost kratkoročne imovine, zbog većih novčanih sredstava, te porasta potraživanja za pomoćne usluge prouzročenih dostavom faktura za proces FSKAR u siječnju 2023. godine, za posljednja 3 mjeseca 2022. godine.

I. Strukturu dugoročne imovine u ukupnom iznosu od 13.288.331 KM čine:

a) nekretnine, postrojenja i oprema	12.930.663
b) nematerijalna imovina	207.718
c) finansijska imovina i ulaganja	146.229
d) ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	3.721

a,b) **Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina** (12.930.663 KM+207.718 KM) su sva sredstva u funkciji kojima raspolaže NOSBiH, uključujući i novonabavljena koja su stavljena u funkciju do 31.12.2022. godine. Ulaganja u investicije, kao i njihovi izvori, detaljno su analizirani u Izvješću o investicijama.

c) Na poziciji „**finansijska imovina i ulaganja**“ iskazan je osnivački kapital za kompaniju SEE CAO u iznosu od 78.233 KM. U skladu sa Sporazumom o osnivanju kompanije SEE CAO svaki od sedam osnivača ove dražbene kuće uplatio je po 40.000 EUR na ime „osnivačkog kapitala“. Osim toga, na ime osnivačkog kapitala Centra za koordinaciju sigurnosti (SCC), uplaćeno je 67.996 KM,

d) Na poziciji „**ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja**“ iskazani su troškovi koji se odnose na 2023. godinu i to troškovi usluga (ENTSO-E 3.721 KM).

2. Kratkoročna imovina iskazana u aktivi bilance stanja iznosi ukupno 78.903.595 KM Njenu strukturu, prije svega, čine:

	KM	%
2.1. zalihe	4.606	0,1
2.2. kratkoročna potraživanja	1.316.367	1,7
2.2.1. kratkoročna potraživanja od pomoćnih usluga	11.281.990	14,3
2.3. novčana sredstva na blagajni i transakcijskim računima (bez pomoćnih usluga)	855.089	1,1
2.3.1. transakcijski račun pomoćnih usluga	27.939.207	35,4
2.4. ulazni PDV	367.047	0,5
2.4.1. ulazni PDV po osnovi pomoćnih usluga	2.004.402	2,4
2.5. ostala kratkoročna potraživanja i razgraničenja	7.433.886	9,4
2.5.1. kratkoročna potraživanja i razgraničenja-pomoćne usluge	27.701.001	35,1
Ukupno:	78.903.595	100,0

Vidljivo je da u strukturi kratkoročne imovine dominiraju novčana sredstva s približno 35% te kratkoročna potraživanja i razgraničenja po osnovi sustavne i pomoćnih usluga koja sudjeluju s oko 35%, dok se ostatak nalazi u ostalim potraživanjima, kratkoročnim razgraničenjima, zalihama i PDV-u.

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

2.1 Zalihe, iskazane u iznosu od 4.606 KM, odnose se na rezervne dijelove za klima uređaje.

2.2 Kratkoročni plasmani i potraživanja (12.598.357 KM) na dan 31.12.2022. odnose se na:

- potraživanja od kupaca za redovno poslovanje	-
- potraživanja od kupaca za pomoćne usluge	11.281.990
- potraživanja od kupaca za ITC i dražbe	1.282.667
- ostala potraživanja	33.700
UKUPNO:	12.598.357

- Potraživanja od kupaca za redovno poslovanje čine potraživanja od kompanija Aluminijski d.d. Mostar, u iznosu 3.617.289 KM i kompanije LE Trading BH d.o.o. Banja Luka, u iznosu od 2.991.882 KM – za koja su, u istom iznosu, izvršene ispravke vrijednosti.

- Potraživanja od kupaca za pomoćne usluge, u ukupnom iznosu od 11.281.990 KM, odnose se na potraživanja od kompanije Elektroprivreda RS (8.937.408 KM), te potraživanja od kompanije JAO (2.344.582 KM).

- Potraživanja po osnovi dražbi koje je obavio SEE CAO, iznose ukupno 1.282.667 KM.

- Ostala potraživanja od 33.700 KM odnose se na potraživanja od fondova po osnovi refundacije bolovanja (5.595 KM), potraživanja po osnovi danih avansa (140 KM), potraživanja od zaposlenika (188 KM), više plaćene obveze (1.241 KM) te potraživanja od dobavljača u inozemstvu po osnovi knjižnih odobrenja (26.535 KM).

2.3 Strukturu novčanih sredstava čine:

	KM
- blagajna	5.224
- glavni transakcijski račun	634.367
- račun investicija	69.490
- računi ITC-a, SEE CAO-a, EMS-a,	1.874
- račun CROSSBOW	360
- račun TRINITY	66.012
- račun FARCROSS	77.762
UKUPNO:	855.089
- račun pomoćnih usluga	27.939.207
SVEUKUPNO:	28.794.296

U strukturi novčanih sredstava, na dan 31.12.2022. sredstva iz redovnog poslovanja NOSBiH-a, (blagajna, glavni i investicijski račun) iznosila su 709.081 KM, sredstva ITC mehanizma i dražbi 1.874 te sredstva od sustavne i pomoćnih usluga, u iznosu od 27.939.207 KM. Grant sredstva projekata CROSSBOW, TRINITY i FARCROSS iznose 143.774 KM, i ona se mogu koristiti samo namjenski.

2.4 Ulazni PDV, u iznosu od 2.371.449 KM, odnosi se na PDV za fakture iz prosinca (11.723 KM) koje su dostavljene nakon 31.12.2022. godine, a financiraju se iz tarife za rad, kao i na fakture za dražbe (355.325 KM) te za pomoćne usluge i debalans (2.004.402 KM).

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

2.5 Ostala kratkoročna potraživanja i razgraničenja, u ukupnom iznosu od 35.134.887 KM, odnose se na trošak, u vrijednosti 72.027 KM koji će biti obračunat u 2023. godini, zatim na prihod obračunat u iznosu od 35.035.460 KM (fakture izdane u siječnju 2023, a odnose se na promet koji je ostvaren u prosincu 2022. godine) te ostala razgraničenja na koja otpada 27.400 KM:

	KM
- obračunati/fakturirani prihod od kupaca za rad NOSBiH-a	1.068.904
- obračunati/fakturirani prihod od kupaca za sustavnu i pomoćne usluge	27.701.001
- razgraničenja za ITC i dražbe	6.265.556
- razgraničene troškove osiguranja	7.740
- razgraničene troškove održavanja stalnih sredstava	2.975
- održavanje siustava SCADA	25.191
- razni razgraničeni troškovi	61.519
zatezna kamata	25.400
održavanje licence Microsoft	24.948
održavanje licence Fortigate	4.230
održavanje licence Veritas	3.655
usluga dostavljanja podataka na transparency platformu - FSKAR	2.126
ostali razgraničeni troškovi	1.160
- Ostala razgraničenja	2.000
UKUPNO:	35.134.887

Potraživanja od kupaca:

Red.br.	Konto	Naziv kupca	Iznos	Napomena
1.	1830200	EFT-Rudnik i TE Stanari	14.585	tarifa
2.	1830200	Elektroprivreda BiH	476.637	tarifa
3.	1830200	Elektroprivreda HZHB	137.461	tarifa
4.	1830200	Elektroprivreda RS	439.116	tarifa
5.	1830200	F.L. WIND d.o.o. Tomislavgrad	600	tarifa
6.	1830200	Hidroinvest Rogatica	505	tarifa
7.	1830213	EFT-Rudnik i TE Stanari	11.152	pomoćne usluge
8.	1830212	Elektroprivreda BiH	1.108.109	pomoćne usluge
9.	1830213	Elektroprivreda BiH	3.663.318	pomoćne usluge
10.	1830212	Elektroprivreda HZHB	2.290.699	pomoćne usluge
11.	1830213	Elektroprivreda HZHB	880.607	pomoćne usluge
12.	1830212	Elektroprivreda RS	12.760.957	pomoćne usluge
13.	1830213	Elektroprivreda RS	3.043.144	pomoćne usluge
14.	1830212	Energy Financing Team	227.669	pomoćne usluge
15.	1830212	HEP Energija Mostar	5.577	pomoćne usluge
16.	1830212	Hifa Oil Tešanj	377.551	pomoćne usluge
17.	1830400	JAO S.A.	2.410.850	pomoćne usluge
18.	1830212	Petrol BH Oil Company Sarajevo	31.180	pomoćne usluge
19.	1830212	Renewable Energy Solutions BH Бања Лука	661.457	pomoćne usluge
20.	1830212	Vibar Široki Brijeg	217.744	pomoćne usluge
21.	1830212	Winter Wind Tomislavgrad	10.987	pomoćne usluge
22.	1830101	ALPIQ ENERGIJA BH Sarajevo	34.568	dražbe
23.	1830101	Axpo BH Mostar	34.714	dražbe
24.	1830101	Danske Commodities BH Sarajevo	177.248	dražbe

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

25.	1830000	Elektroprijenos BiH	204.357	dražbe
26.	1830100	Elektroprijenos BiH	479.306	dražbe
27.	1830101	Elektroprivreda RS	601.012	dražbe
28.	1830101	Elektromreže Srbije	828.337	dražbe
29.	1830101	Ener TradeSHPK Tirana	39.177	dražbe
30.	1830101	Energy Financing Team AG Švajcarska	1.678.785	dražbe
31.	1830101	GEN-I Sarajevo	286.295	dražbe
32.	1830101	HEP Energija Mostar	420.858	dražbe
33.	1830101	Holding Slovenske elektrarne Ljubljana	226.556	dražbe
34.	1830101	Interenergo energ. Inženiring Ljubljana	46.594	dražbe
35.	1830101	Petrol BH Oil Company Sarajevo	5.651	dražbe
36.	1830001	SEE CAO Podgorica	1.202.099	dražbe
		UKUPNO	35.035.461	

PASIVA

Pasiva (izvori sredstava) je potpuno uravnotežena s aktivom i na dan 31.12.2022. godine iznosila je 92.191.926 KM. Strukturu izvora sredstava (pasivu) čine trajni izvori te dugoročne i kratkoročne obveze, s uključenim pomoćnim uslugama.

<i>Red. broj</i>	<i>Struktura pasive</i>	<i>Iznos KM</i>	<i>%</i>
1.	Trajni izvori	39.816.748	43
2.	Dugoročne obveze	9.457.945	10
3.	Kratkoročne obveze	42.917.233	47
	UKUPNO	92.191.926	100

1. Trajni izvori odnose se na:

	KM
1.1. trajni kapital NOSBiH-a	1.649.278
1.2. neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina (tarifa za rad)	199.660
1.3. iskazani višak prihoda nad rashodima (tarifa za rad) 31.12.2022.	182.214
1.4. neraspoređeni višak prihoda iz ranijih godina (sist. i pom. usluge)	12.139.681
1.5. iskazani višak prihoda nad rashodima (sist. i pom. usluge) 31.12.2022.	25.645.915
Ukupno:	39.816.748

Na dan 31.12.2022. iskazan je višak prihoda nad rashodima u visini od 25.828.129 KM i to iz bilančnih pozicija koje se odnose na tarifu za rad NOSBiH-a, u iznosu od 182.214 KM, te sustavnu i pomoćne usluge, u iznosu 25.645.915 KM.

2. Dugoročne obveze, koje su na dan 31.12.2022. iznosile 9.457.945 KM odnose se na:

- dugoročne finansijske obveze	8.669.089 KM
- dugoročna razgraničenja i rezerviranja	788.856 KM

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Specifikacija dugoročnih finansijskih obveza:

<i>Red. Broj.</i>	<i>Dugoročne finansijske obveze</i>	<i>Iznos KM</i>
1.	Dugoročni krednit Raiffeisen Bank (ug. br. 5053/17)	1.048.952
2.	Dugoročni krednit Raiffeisen Bank (ug. br 04625/21)	204.083
3.	Dugoročni krednit EBRD (ug. br 47324)	7.415.138
4.	Ostale dugoročne finansijske obveze	916
	UKUPNO	8.669.089

Dugoročne finansijske obveze odnose se na ostatak kredita čiji iznos je utvrđen nakon reklasifikacije tekućeg dospjeća po otplatnom planu.

Specifikacija dugoročnih razgraničenja i rezerviranja:

<i>Red. broj</i>	<i>Dugoročna razgraničenja i rezerviranja</i>	<i>Iznos KM</i>
1.	Odloženi prihod po osnovi granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-poslovna zgrada	199.785
2.	Odloženi prihod po osnovi granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-oprema	4.080
3.	Odloženi prihod po osnovi granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-SCADA	347.973
4.	Odloženi prihod po osnovi donacije Siemens Austria - sustav SCADA	40.569
5.	Odloženi prihod po osnovi novčanih donacija - CROSSBOW (Grant Agreement br. 773430)	138.573
6.	Odloženi prihod po osnovi novčanih donacija – FARCROSS (Grant agreement br. 246320)	57.876
	UKUPNO	788.856

Na *dugoročnim razgraničenjima* su iskazana sredstva po osnovi donacija za sudjelovanje u međunarodnim projektima CROSSBOW i FARCROSS, u vrijednosti 196.449 KM, kao i sredstva granta EBRD-a (Ug.br. C351757/1137/6578) za poslovnu zgradu, opremu i sustav SCADA kao odloženi prihod, u iznosu od 551.838 KM. Osim toga, na ovoj poziciji je evidentiran i iznos 40.569 KM koji se odnosi na donaciju kompanije Siemens Austria za opremu koja je sastavni dio sustava SCADA. S obzirom da su sredstva stavljena u funkciju, grant će se iskazivati u „prihodima od donacije“ te „amortizaciji“ u istim godišnjim iznosima, sve dok traje amortizacijski vijek zgrade, odnosno, sustava SCADA, za koje je grant osiguran.

3. *Kratkoročne obveze* koje na dan 31.12.2022. godine iznose 42.917.233 KM odnose se na:

<i>Red. broj</i>	<i>Kratkoročne obveze</i>	<i>Iznos KM</i>
1.	Kratkoročne finansijske obveze	1.876.792
2.	Kratkoročne obveze	1.884.765
3.	Kratkoročne obveze - pomoćne usluge	9.776.865
4.	Odloženi prihod	229.540
5.	Obveze za PDV	2.846.578
6.	Ostala kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	6.472.827
7.	Ostala kratkoročna razgraničenja i rezerv.-pomoćne usluge	19.829.867
	UKUPNO	42.917.233

Obrazloženje kratkoročnih obveza:

Kratkoročne finansijske obveze, u iznosu od 1.876.792 KM odnose se na tekući dio dugoročnih finansijskih obveza (kredita) koje dospijevaju za plaćanje u 2023. godini. i na obveze po kamatama za kredit EBRD-a, u iznosu od 166.962 KM. Ove obveze se odnose na otplatu rata dugoročnih kredita Raiffeisen Banke, u iznosu od 360.000 KM, otplatu rate kredita EBRD-a (1.348.207 KM) kao i tekući dio dugoročnih obveza prema BH Telecomu, u iznosu od 1.623 KM. U ovoj grupi su i obveze po kamatama za kredit EBRD-a, u iznosu od 166.962 KM.

Kratkoročne obveze u iznosu od 11.661.630 KM obuhvaćaju:

<i>Red.broj</i>	<i>Kratkoročne obveze</i>	<i>Iznos KM</i>
1.	Obveze prema dobavljačima	1.381.487
2.	Kratkoročne obveze-pomoćne usluge	9.776.865
3.	Obveze za bruto plaće i naknade radnicima i dr.	486.577
4.	Obveze za naknade UO i Savjetodavnom vijeću	16.701
	UKUPNO	11.661.630

- **Obveze prema dobavljačima** čine obveze prema dobavljačima u zemlji, u iznosu od 1.297.194 KM i obveze prema dobavljačima u inozemstvu, u iznosu od 84.293 KM.

Obveze prema dobavljačima u zemlji:

<i>Red.br.</i>	<i>Konto</i>	<i>Naziv dobavljača</i>	<i>Iznos</i>
1.	3000100	Elektroprijenos BiH	1.282.667
2.	3000000	Triglav osiguranje	4.162
3.	3000000	Adriatik osiguranje	2.000
4.	3000000	KJKP Sarajevogas	1.588
5.	3000000	M:TEL	1.296
6.	3000000	Elektroprivreda RS	1.157
7.	3000000	Redeks doo	1.135
8.	3000000	HIFA doo	734
9.	3000000	Printeks	590
10.	3000000	Eronet	346
11.	3000000	KJKP Rad	328
12.	3000000	Logosoft	324
13.	3000000	Energoinvest SUE	222
14.	3000000	Melik-grupa	181
15.	3000000	Kafe bar "SOHO CAFFE"	122
16.	3000000	SECTOR SECURITY d.o.o.	94
17.	3000000	Eurolifting	82
18.	3000000	Ipres	65
19.	3000000	Rajska vrata	49
20.	3000000	Avaz-roto press	33
21.	3000000	Fructa-Trade doo	18
22.	3000000	Diamant	1
23.	3000000	Koncept Bau	1
		UKUPNO	1.297.194

Obveze prema dobavljačima iz inozemstva:

<i>Red.br.</i>	<i>Konto</i>	<i>Naziv dobavljača</i>	<i>Iznos</i>
1.	3001000	SIEMENS AG AUSTRIJA	44.210
2.	3001000	Centar za koordinaciju sigurnosti SCC	24.448
3.	3001000	SEE CAO	9.767
4.	3001000	Elektroenergetski koordinacijski centar	5.867
		UKUPNO	84.293

Kratkoročne obveze-pomoćne usluge, u iznosu od 9.776.865 KM, odnose se na obveze prema dobavljačima za pomoćne usluge, debalans, gubitke i FSKAR.

Obveze prema dobavljačima za pomoćne usluge u zemlji i inozemstvu:

<i>Red.br.</i>	<i>Konto</i>	<i>Naziv dobavljača</i>	<i>Iznos</i>
1.	3001500	JAO S.A.	5.198.268
2.	3000002	Elektroprivreda RS	4.005.072
3.	3000002	Hifa Oil	321.346
4.	3000002	Vibar doo	185.159
5.	3000002	EFT-Rudnik i TE Stanari	47.345
6.	3000002	LE Trading Bh doo	19.675
		UKUPNO	9.776.865

- Iznos od 486.577 KM su **obveze za bruto plaće i naknade** koje su obračunate za prosinac, a isplaćene u siječnju 2023. godine, što se odnosi i na naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću, obračunate za prosinac (16.701 KM), a isplaćene u mjesecu siječnju 2023. godine.

Odloženi prihod u iznosu 229.540 KM se odnosi na sredstva grantova i donacija.

Obveze za PDV iznose 2.846.578 KM, što se odnosi na PDV za mjesec prosinac (2.838.420 KM), koji dospijeva za plaćanje do 10. siječnja te na obračunate, a nedospjele obveze za PDV (8.157 KM).

Ostala kratkoročna razgraničenja i rezerviranja, u iznosu od 26.302.694 KM, najvećim dijelom su obveze za fakture za pomoćne usluge koje se odnose na prosinac, a stigle su u siječnju 2023. godine (20.564.029 KM), zatim fakture za dražbe od Elektroprijenosa (2.445.473 KM) i od EMS-a (3.265.027 KM), kao i razgraničeni rashodi (dobavljači) za rad NOSBiH-a (25.844 KM), te ostala kratkoročna razgraničenja (2.321 KM)

<i>Red.br.</i>	<i>Konto</i>	<i>Naziv dobavljača</i>	<i>Iznos</i>	<i>Napomena</i>
1.	3800100	JAO S.A.	9.973.585,10	dobavljač za PU
2.	3800101	Elektroprivreda BiH	5.232.025,53	dobavljač za PU
3.	3800100	Elektromreža Srbije	3.265.027,05	dobavljač za dražbe
4.	3800101	Elektroprivreda HZHB	3.113.891,99	dobavljač za PU
5.	3800100	Elektroprijenos BiH	2.445.472,85	dobavljač za dražbe
6.	3800100	Elektromreža Srbije	734.161,77	dobavljač za PU

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

7.	3800100	Hrvatski operator prijenosnog sustava	620.205,43	dobavljač za PU
8.	3800101	Energy Financing Team	355.498,69	dobavljač za PU
9.	3800101	Renewable Energy Solutions BH	261.170,87	dobavljač za PU
10.	3800101	HEP Energija	256.983,90	dobavljač za PU
11.	3800101	Winter Wind	16.505,90	dobavljač za PU
12.	3800100	ENTSO-E	7.900,57	dobavljač za rad
13.	3800100	Prointer ITSS	6.433,54	dobavljač za rad
14.	3800100	Elektroprivreda BiH	5.114,32	dobavljač za rad
15.	3800100	Agencija INZA	4.826,25	dobavljač za rad
16.	3800100	BH Telecom	1.569,10	dobavljač za rad
17.		ostala razgraničenja	2.321	
		UKUPNO	26.302.694	

Koeficijent likvidnosti

Ako se likvidnost, odnosno, platežna sposobnost, promatra kroz odnos kratkoročne imovine i kratkoročnih obveza ($78.903.595 : 42.917.233 = 1,83$), može se zaključiti da je opća likvidnost u promatranom razdoblju bila zadovoljavajuća, odnosno, da su 31.12.2022. ukupne kratkoročne obveze bile u potpunosti pokrivene realnim sredstvima.

Međutim, koeficijent trenutačne likvidnosti promatran kroz odnos novčanih sredstava, naspram kratkoročnih obveza ($28.794.296 : 42.917.233$) je 0,67 što znači da 100 KM iskazanih kratkoročnih obveza na dan 31.12.2022. ima trenutačno novčano pokriće sa 67 KM.

BILANCA USPJEHA
za razdoblje od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Red. broj	Pozicija	IZNOS	
		Ostvareno 01.01.-31.12.2021.	Ostvareno 01.01.-31.12.2022.
	PRIHODI		
1.	Članarina		
2.	Prihodi iz budžeta		
3.	Humanitarni prihodi		
4.	Prihodi od vlastite djelatnosti	110.918.588	194.289.463
5.	Financijski prihodi	3.682	31.686
6.	Ostali prihodi i dobici	551.664	364.764
	A. UKUPNO PRIHODI	111.473.934	194.685.913
	RASHODI		
1.	Materijal, energija i gorivo	167.750	158.861
2.	Plaće i ostala primanja zaposlenika	4.009.736	4.336.085
3.	Amortizacija	1.122.516	1.772.753
4.	Usluge	95.262.523	161.117.557
5.	Financijski troškovi	396.546	405.625
6.	Putni troškovi	24.180	101.636
7.	Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatima	28.107	28.827
8.	Ostali rashodi	4.145.663	936.441
	B. UKUPNO RASHODI	105.157.021	168.857.784
	Višak prihoda	6.316.913	25.828.129
	Višak rashoda		

Poslovni rezultat NOSBiH-a formira se po principu sučeljavanja prihoda i rashoda. U razdoblju od 01.01. do 31.12.2022. godine ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 194.685.913 KM, a sastoji se od:

- prihoda od sustavne, pomoćnih usluga i debalansa, u iznosu od 184.785.187 KM
- prihoda po osnovi tarife za rad, u iznosu od 9.504.277 KM
- prihodi po osnovi kamata 31.686 KM
- ostalih prihoda, u iznosu od 100.350 KM i
- prihoda od projekata, u iznosu od 264.413 KM.

U istom razdoblju ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 168.857.784 KM, a čine ih:

- rashodi od pomoćnih usluga i debalansa, u iznosu od 159.139.272 KM
- rashodi koji se financiraju iz tarife za rad, u iznosu od 9.454.100 KM i
- rashodi po osnovi projekata, u iznosu od 264.413 KM.

Takav odnos ukupno ostvarenih prihoda i rashoda rezultirao je viškom prihoda nad rashodima koji je iznosio 25.828.129 KM. Ovakav pozitivan finansijski rezultat se sastoji od:

- viška prihoda nad rashodima po osnovi tarife za rad, u iznosu od 182.214 KM
- viška prihoda nad rashodima po osnovi tarife za sustavnu i pomoćne usluge, u iznosu od 25.645.915KM.

S obzirom da se u obrascima godišnjeg obračuna (bilanci stanja i bilanci uspjeha) iskazuju ukupan prihod i ukupni rashodi koji se stječu po dvije različite tarife i namjene te da se prihod od sustavne i pomoćnih usluga može koristiti samo namjenski, za tržišnu nabavu rezervi kapaciteta regulacije i balansiranja sustava, a da se troškovi poslovanja financiraju isključivo iz prihoda od tarife za rad NOSBiH-a, to će se u nastavku izvješća analizirati samo bilančne pozicije koje proistječu iz tarife za rad NOSBiH-a.

Dakle, izvješće će se bazirati samo na ostvarenom ukupnom prihodu od 9.900.726 KM i ukupnim rashodima od 9.718.513 (za rad NOSBiH-a).

USPOREDNI PREGLED POZICIJA BILANCE USPJEHA
(bez sustavne i pomoćnih usluga – samo po tarifi za rad NOSBiH-a)

<i>Redni broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan za 2022.</i>	<i>Po odluci DERK-a tarifa za 2022.</i>	<i>Rebalans za 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
1.	Prihodi od osnovne djelatnosti (tarife)	9.544.339	11.978.381	9.078.919	9.566.814	9.504.277
2.	Ostali prihodi	84.113	80.049	204.388	85.309	132.036
3.	Prihod CROSSBOW	318.401	-	-	-	89.172
4.	Prihod TRINITY	152.832	-	-	-	175.241
5.	Prihod FARCROSS	-	-	-	-	-
A	UKUPNO PRIHODI	10.099.685	12.058.430	9.283.307	9.652.123	9.900.726
1.	Troškovi materijala	59.579	68.000	63.000	71.000	63.229
2.	Troškovi energenata i komunalni troškovi	108.171	149.000	130.000	130.000	95.632
3.	Usluge	1.755.501	2.288.120	1.879.094	2.137.089	1.974.385
4.	Bruto plaće i ostala primanja zaposlenika i drugih osoba	3.598.637	4.500.000	3.852.537	4.179.000	4.157.461
5.	Amortizacija	1.063.128	1.801.036	1.801.036	1.701.000	1.713.364
6.	Financijski troškovi	396.546	501.000	501.000	391.000	405.625
7.	Putni troškovi	24.180	80.000	65.000	80.000	79.592
8.	Ostali porezi i takse	27.361	36.000	36.000	36.000	28.371
9.	Ostali troškovi	1.161.491	1.196.000	955.640	925.000	936.441
B	UKUPNO TROŠKOVI iz tarife	8.194.594	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.454.100
10.	Troškovi CROSSBOW	318.401	-	-	-	89.172
11.	Troškovi TRINITY	152.832	-	-	-	175.241
12.	Troškovi FARCROSS	-	-	-	-	-
	UKUPNO SVI TROŠKOVI	8.665.827	10.619.156	9.283.307	9.650.089	9.718.513
	Višak prihoda nad rashodima	1.433.858	1.439.274	-	2.034	182.214
	Višak rashoda nad prihodima	-	-	-	-	-

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

U ovoj je tablici prikazana struktura te usporedni pregled ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane i rebalansirane, odnosno, odobrene Odlukom o tarifi za 2022. godinu, kao i u odnosu na ostvarenje iz istog razdoblja prethodne, 2021. godine, bez sustavne i pomoćnih usluga.

STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA OSTVARENOG U 2022. GODINI

Ukupno planirani prihod NOSBiH-a za 2022. godinu je 12.058.430 KM, dok je rebalansom procijenjen na 9.652.123 KM, a godišnji prihod od tarife za 2022. godinu, utvrđen Odlukom DERK-a, iznosio je 9.283.307 KM. Ukupan prihod je ostvaren u iznosu 9.900.726 KM

Prihodi su stjecani:

- po osnovi tarife za rad NOSBiH-a, u iznosu od 9.504.277 KM
- po drugim osnovama, u iznosu od 132.036 KM i
- po osnovi projekata u iznosu od 264.413 KM.

Ostvareni prihod stjecan samo po osnovi tarife za rad je veći za približno 224.000 KM ili 2,4% u odnosu na odobren Odlukom DERK-a za 2022. godinu. To je posljedica povećanja potrošnje električne energije.

Struktura prihoda:

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Financijski plan 2022.</i>	<i>Po odluci DERK-a tarifa za 2022.</i>	<i>Rebalans fin. plana 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
1.	Prihodi po osnovi tarife	9.544.339	11.978.381	9.078.919	9.566.814	9.504.277
2.	Prihodi od kamata	3.683	-	-	-	31.686
3.	Prihodi od refundacija	6.876	-	-	-	9.664
4.	Prihodi od grantova	25.709	80.049	204.388	80.049	85.309
5.	Prihodi od donacija	471.233	-	-	-	264.413
6.	Ostali prihodi	47.845	-	-	-	5.377
	<i>UKUPNO</i>	<i>10.099.685</i>	<i>12.058.430</i>	<i>9.283.307</i>	<i>9.652.123</i>	<i>9.900.726</i>

Prihod po osnovi tarife za rad NOSBiH-a ostvaren je u iznosu od 9.504.277 KM. Inače, on je proizvod količine električne energije koju su proizvođači injektirali u mrežu prijenosa, odnosno energije koju su preuzeli kupci te pripadajućih tarifa od 0,0062 i 0,0783 f/kWh.

Prihod od kamata iskazan je u iznosu od 31.686 KM i stečen je po osnovi zateznih kamata za kašnjenja u plaćanju kupca, kompanije JAO.

Prihodi od refundacija se odnose na prihode po osnovi naknada za bolovanja i ostvareni su u iznosu od 9.664 KM.

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Prihodi od grantova, u iznosu od 85.309 KM, odnose se na grant EBRD-a za konzultantske usluge vezane za implementaciju projekta rekonstrukcije poslovne zgrade i nabavu novog sustava SCADA/EMS i TK. U istom je iznosu iskazana protustavka u rashodima, na poziciji amortizacije, tako da ova sredstva nemaju utjecaja na finansijski rezultat.

Prihodi od donacija u, iznosu od 264.413 KM, čine iskorištena sredstva stečena po osnovi istraživačkih projekata CROSSBOW (89.172 KM) i TRINITY (175.241 KM), koje financira europska komisija. U istom je iznosu iskazana protustavka u rashodima tako da ova sredstva nemaju utjecaja na finansijski rezultat.

Ostale prihode, u iznosu od 5.377 KM, čine prihodi po osnovi naplate štete od osiguranja (1.072 KM) te prihodi iz ranijeg razdoblja, u iznosu od 4.188 KM.

Naplata po osnovi fakturiranja tarife za rad NOSBiH-a

U 2022. godini kupcima je po osnovi tarife za rad fakturirano ukupno 11.120.004 KM (s PDV-om). Od ukupno fakturiranog iznosa, naplaćeno je 10.051.100 KM ili oko 90%. Međutim, ukupan priljev novčanih sredstava u obračunskom razdoblju iznosi 11.141.006 KM. U ovaj priljev su uključena naplaćena potraživanja (dug) iz prethodne 2021. godine (prosinačke fakture za tarifne kupce).

U 2022. godini naplata od većine kupaca je bila sasvim uredna (plaćali su u valutnim rokovima). Izuzetak je kompanija Elektroprivreda RS koja je u pojedinim mjesecima kasnila s plaćanjem.

ANALITIČKI PREGLED TROŠKOVA

Red. broj	Naziv	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Ostvareno 2022.
1.	Uredski materijal	3.183	7.000	5.000	3.877
2.	Materijal za održavanje čistoće	3.688	5.000	5.000	6.344
3.	Ostali utrošeni materijal i rezervni dijelovi za održavanje opreme i vozila	27.651	18.000	33.000	29.396
4.	Troškovi rezervnih dijelova za SCADA/EMS i TK	-	-	-	-
5.	Nabava stručne literature i časopisa	1.391	5.000	2.500	1.391
6.	Troškovi ostalog uredskog materijala	14.452	20.000	15.000	12.647
7.	Troškovi sitnog inventara i autoguma	9.214	12.000	10.000	9.412
8.	Ostali razni materijalni troškovi	-	1.000	500	162
I.	Troškovi materijala (1 do 8)	59.579	68.000	71.000	63.229
9.	Troškovi el. energije	80.813	100.000	85.000	62.882
10.	Troškovi goriva	7.575	20.000	20.000	19.541
11.	Troškovi vode	2.047	4.000	3.000	2.147
12.	Troškovi grijanja	17.736	25.000	22.000	11.062
II.	Troškovi energenata i komunalni trošk. (9 do 12)	108.171	149.000	130.000	95.632
13.	Usluge održavanja opreme	71.502	94.850	101.350	96.360

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

14.	Usluge održavanja sustava SCADA/EMS i TK	274.456	268.731	160.000	171.698
15.	Usluge održavanja softverske opreme	525.061	880.714	876.414	728.295
16.	Usluga povezivanja na platformu IGCC u Transnetu BW	-	20.000	20.000	-
17.	Usluge za informacijsku (cyber) sigurnost	44.285	15.000	15.000	5.900
18.	Usluge financiranja kompanije SEE CAO	126.378	127.000	118.000	117.206
19.	Usluge financiranja koordinacijskog centra SCC	293.375	293.375	293.375	293.375
20.	Troškovi zakupnine	41.086	13.000	11.000	10.486
21.	Troškovi reprezentacije	34.033	70.000	70.000	67.889
22.	Troškovi reklame i WEB prezentacije NOSBiH	518	1.500	1.000	735
23.	Usluge platnog prometa i bankovne provizije	82.201	110.000	180.000	223.265
24.	Troškovi kredita EBRD-a	7.823	8.000	8.000	7.823
25.	Telekomunikacijske i poštanske usluge	42.015	50.000	45.000	39.493
26.	Usluge revizije finansijskih izvješća	5.950	5.950	5.950	5.950
27.	Usluge stručnog usavršavanja i konzalting	15.135	50.000	18.000	14.561
28.	Usluge izrade studija	30.254	40.000	10.000	8.833
29.	Troškovi regulatorne naknade	80.000	85.000	85.000	85.000
30.	Usluge objavljivanja oglasa	4.548	6.000	6.000	7.244
31.	Ostale usluge	76.882	149.000	113.000	90.272
III.	Ukupno usluge (13 do 31)	1.755.501	2.288.120	2.137.089	1.974.385
32.	Bruto plaće i naknade zaposlenika i drugih osoba	3.598.637	4.500.000	3.990.000	3.970.030
33.	Naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	164.168	189.000	177.000	174.161
34.	Naknade po osnovi ugovora o djelu	10.852	10.000	12.000	13.269
IV.	Bruto plaće i naknade zaposlenika i drugih osoba (32 do 34)	3.773.657	4.699.000	4.179.000	4.157.461
35.	Amortizacija	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
V.	Amortizacija ukupno	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
36.	Kamate i ostali finansijski troškovi	56.100	81.000	51.000	53.646
37.	Kamate na kredit EBRD-a 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
38.	Troškovi osiguranja	22.322	30.000	30.000	32.903
VI.	Finansijski troškovi (36 do 38)	396.546	501.000	391.000	405.625
39.	Dnevnice i putni troškovi u zemlji i inozemstvu	24.180	80.000	80.000	79.592
VII.	Putni troškovi	24.180	80.000	80.000	79.592
40.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.680	11.000	12.000	10.804
41.	Poseban porez za poticanje rehabilitacije invalida	2.961	5.000	5.000	3.275
42.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	13.720	20.000	19.000	14.293
VIII.	Ostali porezi i takse (40 do 42)	27.361	36.000	36.000	28.371
43.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	905.025	962.000	888.000	887.233
44.	Ostali rashodi	56.336	30.000	30.000	19.299
45.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	25.111	5.000	7.000	29.909
IX.	Ostali rashodi (43 do 45)	1.161.491	997.000	925.000	936.441
	UKUPNO TROŠKOVI (iz tarife)	8.194.594	10.619.156	9.650.089	9.454.100
46.	Troškovi CROSSBOW	318.401	-	-	89.172
47.	Troškovi TRINITY	152.832	-	-	175.241
48.	Troškovi FARCROSS	-	-	-	-
	UKUPNO SVI TROŠKOVI	8.665.827	10.619.156	9.650.089	9.718.513

ANALIZA OSTVARENIH TROŠKOVA

Planirani troškovi za 2022. godinu prvotno su iznosili 10.619.156 KM, dok su rebalansom utvrđeni u iznosu od 9.650.089 KM, što je umanjeње za 969.067 KM. Obim rashoda za 2022. godinu, kako ga je predvidio DERK, iznosio je 9.283.307 KM.

Ostvareni rashodi za 2022. godinu, koji se financiraju iz tarife za rad, iznose 9.454.100 KM i manji su u odnosu na rebalans plana (9.650.089 KM) za približno 196.000 KM, dok su u odnosu na tarifu za 2022. godinu (9.283.307 KM) za približno 170.000 KM.

Dakle, kao što se može vidjeti, ostvareni rashodi po osnovi tarife za rad nisu u sasvim usklađeni s rashodima predviđenim u Odluci o tarifi za 2022. godinu, jer bi to neminovno dovelo do zastoja u funkcionisanju NOSBiH-a kao i nemogućnosti ispunjavanja preuzetih međunarodnih obveza.

Treba istaknuti da su ukupni rashodi veći i iznose 9.0718.513 KM – zato što su ih nominalno povećali rashodi od projekata CROSSBOW i TRINITY, za 264.413 KM, ali oni nemaju utjecaja na finansijski rezultat, jer su po ovoj osnovi u istom iznosu iskazani i prihodi.

Analičko obrazloženje troškova

I. Troškovi materijala

Red. broj	Naziv	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Ostvareno 2022.
1.	Uredski materijal	3.183	7.000	5.000	3.877
2.	Materijal za održavanje čistoće	3.688	5.000	5.000	6.344
3.	Utrošeni ostali materijal i rezervni dijelovi za održavanje opreme i vozila	27.651	18.000	33.000	29.396
4.	Troškovi rezervnih dijelova za SCADA/EMS i TK	-	-	-	-
5.	Nabava stručne literature i časopisa	1.391	5.000	2.500	1.391
6.	Troškovi ostalog uredskog materijala	14.452	20.000	15.000	12.647
7.	Troškovi sitnog inventara i autoguma	9.214	12.000	10.000	9.412
8.	Ostali razni materijalni troškovi	-	1.000	500	162
	Ukupni troškovi materijala	59.579	68.000	71.000	63.229

Grupa troškova koji imaju karakter materijalnih ostvarena je u iznosu od 63.229 KM, što je 89% planirane godišnje dinamike. Ostvarenje ovih troškova je uvećano zbog troškova „rezervnih dijelova za UPS uređaje“ u iznosu od 27.340 KM koji su bili planirani i za koje su sredstva bila odobrena u 2021., ali zbog postupka nabave i žalbi ponuđača nisu realizirani u 2021. godini, već terete troškove poslovanja 2022. godine. Svi preostali troškovi iz ove grupe kreću se manje-više u planiranoj dinamici.

II. Troškovi energenata i komunalni troškovi

Red. broj	Naziv	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Ostvareno 2022.
9.	Troškovi el. energije	80.813	100.000	85.000	62.882
10.	Troškovi goriva	7.575	20.000	20.000	19.541
11.	Troškovi vode	2.047	4.000	3.000	2.147
12.	Troškovi grijanja	17.736	25.000	22.000	11.062
	Ukupno	108.171	149.000	130.000	95.632

Troškovi svrstani u grupu energenata i komunalnih rashoda, ostvareni su u iznosu od 95.632 KM, što je oko 73% planirane godišnje dinamike. Značajne uštede su ostvarene na pozicijama „troškovi el.energije“ i „troškovi grijanja“, jer je ovo iskustvena godina s obzirom da su sve službe NOSBiH-a prvi put lokacijski bile na jednom mjestu.

III. Usluge

Red. broj	Naziv	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Ostvareno 2022.
13.	Usluge održavanja opreme	71.502	94.850	101.350	96.360
14.	Usluge održavanja sustava SCADA/EMS i TK	274.456	268.731	160.000	171.698
15.	Usluge održavanja softverske opreme	525.061	880.714	876.414	728.295
16.	Usluga povezivanja na platformu IGCC u Transnetu BW	-	20.000	20.000	-
17.	Usluge za informacijsku (cyber) sigurnost	44.285	15.000	15.000	5.900
18.	Usluge financiranja kompanije SEE CAO	126.378	127.000	118.000	117.206
19.	Usluge financiranja SCC-a	293.375	293.375	293.375	293.375
20.	Troškovi zakupnine	41.086	13.000	11.000	10.486
21.	Troškovi reprezentacije	34.033	70.000	70.000	67.889
22.	Troškovi reklame i WEB prezentacije NOSBiH	518	1.500	1.000	735
23.	Usluge platnog prometa i bankovne provizije	82.201	110.000	180.000	223.265
24.	Troškovi kredita EBRD-a	7.823	8.000	8.000	7.823
25.	Telekomunikacijske i poštanske usluge	42.015	50.000	45.000	39.493
26.	Usluge revizije finansijskih izvješća	5.950	5.950	5.950	5.950
27.	Usluge stručnog usavršavanja i konzalting	15.135	50.000	18.000	14.561
28.	Usluge izrade studija	30.254	40.000	10.000	8.833
29.	Troškovi licence i regulatorne naknade	80.000	85.000	85.000	85.000
30.	Usluge objavljivanja oglasa	4.548	6.000	6.000	7.244
31.	Ostale usluge	76.882	149.000	113.000	90.272
	Ukupno	1.755.501	2.288.120	2.137.089	1.974.385

Grupa troškova, koja imaju karakter usluga ostvarena je u iznosu od 1.974.385 KM, što je 92% planirane godišnje dinamike. U grupi usluge posebno valja istaknuti neke od njihovih karakteristika:

- Planirani godišnji iznos za održavanje opreme je bio 101.350 KM. Na ovoj troškovnoj grupi iskazano je 96.360 KM, što je oko 95% godišnjeg planiranog iznosa. Novi trošak u okviru ove pozicije je „održavanje mrežne infrastrukture“.

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Ovaj trošak je nastao kao posljedica odlaska zaposlenika NOSBiH-a koji je obavljao ove poslove. Budući da je do tada zaposlenik obavljao ove poslove, trošak nije bio planiran, odnosno, nisu bila osigurana ni sredstva za realizaciju.

Troškovi održavanja opreme podrazumijevaju:

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Rebalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
1.	održavanje IT sustava (2 tel.,centrale i IP oprema)	30.000	30.000	30.000	30.000
2.	održavanje UPS-a i dizel agregata	5.980	6.000	6.000	7.556
3.	održavanje UPS-a u novim serverskim sobama	2.750	3.000	3.000	2.750
4.	održavanje vozila	5.538	8.000	5.000	3.962
5.	održavanje klimatizacije u serverskim sobama-glavni i rezervni centar (klima uređaji Vertiv)	5.990	6.000	6.000	5.990
6.	održavanje klimatizacije u serverskoj sobi u Pofalićima (obični klima uređaji)	1.584	-	-	-
7.	održavanje ostale opreme)	1.550	10.000	5.000	1.300
8.	održavanje sustava ventilacije, grijanja i klimatizacije	2.301	3.000	-	350
9.	održavanje sustava slabe struje u glavnom i rezervnom centru	6.284	6.500	6.500	6.337
10.	održavanje vatrogasnih aparata	852	1.500	1.000	1.144
11.	održavanje toplotne pumpe	850	850	850	-
12.	održavanje nekretnina	7.824	20.000	10.000	9.226
13.	održavanje mrežene ifrastrukture	-	-	28.000	27.745
	Ukupno:	71.502	94.850	101.350	96.360

¹⁾ Odnosi se na održavanje servera, telekomunikacijske opreme, računalne opreme, pisača i kopiraparata, uredskog namještaja i dr.

14. *Za održavanje operativne funkcije sustava SCADA/EMS i TK izdvojeno je 171.698 KM.*
15. *Značajna softverska oprema koja je stavljena u funkciju i koristi se kao alat za osnovnu djelatnost NOSBiH-a, uglavnom se ne bi mogla ni koristiti bez njenog održavanja, prije svega ažuriranja i nadogradnje (update, upgrade). U ovu kategoriju je, dakle, uključeno održavanje softvera s rokom do godinu dana koje, bez obzira što je nekada u pitanju i nadogradnja, prema MRS-u, ima karakter troška, a ne investicije. Za godišnje održavanje softvera rebalansom je planiran iznos 876.414 KM, dok ostvarenje iznosi 728.295 KM, što predstavlja 83% rebalansom utvrđenog godišnjeg iznosa.*

Strukturu ovih usluga, prije svega, čine:

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Red. broj	Opis	Ostvareno 2021.	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Ostvareno 2022.
1.	Softver AMR	26.404	30.000	30.000	29.337
2.	Licenca za Microsoft OS	65.863	68.000	68.000	65.938
3.	Održavanje obračunske baze podataka	-	18.000	11.250	11.250
4.	Godišnje produženje licence za antivirus	4.334	6.000	6.000	3.686
5.	Godišnje održavanje licence za Fortigate	7.903	8.000	8.000	8.000
6.	Godišnje održavanje licence za Backup Exec	5.160	5.500	5.500	5.160
7.	Godišnje održavanje softvera ASPEN	3.570	4.000	4.000	3.570
8.	Održavanje softvera ESS, softvera za pom.usluge i Transparency	122.044	122.044	122.044	122.044
9.	Održavanje softvera PSS	34.911	42.500	38.000	37.666
10.	Održavanje TNA-sve faze	23.470	23.470	23.470	23.470
11.	Održavanje softvera TNMS	-	47.000	-	-
12.	Održavanje za OPDM/ECP/EDX	-	17.700	-	-
13.	Održavanje softvera Intel paralell studio	-	2.100	2.100	-
14.	Korištenje servisa za mrežu PCN	-	115.000	236.000	150.061
15.	Korištenje verifikaicjske platforme (dio PEVF)	44.247	70.000	70.000	49.373
16.	Održavanje platformi ENTSO-E za kordinirano planiranje isključenja (OPC) i kratkoročnu provjeru adekvatnosti (STA)	156.592	220.000	220.000	194.102
17.	Usluge dostavljanja podataka na platformu Transparency-financijsko poravnanje neželjenih odstupanja FScar	12.568	13.000	13.000	6.029
18.	Usluga dostave i obrade podataka o atmosferskom pražnjenju, kao i njihovo automatsko koreliranje s ispadima visokonaponskih dalekovoda	-	50.000	-	-
19.	Održavanje elektronskog dispečerskog dnevnika	14.193	15.000	15.000	14.898
20.	Održavanje ostalih softvera	3.803	3.400	3.750	3.711
	Ukupno:	525.061	880.714	876.414	728.295

16. *Usluga povezivanja na platformu IGCC u Transnetu BW nije realizirana u 2022. godini.*
17. *Usluge za informacijsku (cyber) sigurnost su ostvarene u iznosu od 5.900 KM i odnose se na uslugu analize stanja usklađenosti implementacije sigurnosne dokumentacije.*
18. *Za financiranje dražbene kuće SEE CAO sa sjedištem u Podgorici izdvojeno je 117.206 KM.*

19. Prema finansijskom planu koordinacijskog centra SCC za 2022. godinu, obveza NOSBiH-a, kao njegovog suosnivača, utvrđena je u iznosu od 293.375 KM (150.000 EURA) i u istom iznosu je i plaćena.
20. *Troškovi zakupa poslovnog prostora* se odnose na trošak zakupnine za siječanj 2022. godine za potrebe dispečerskog centra u Pofalićima i iznosi 9.886 KM. Od veljače 2022. godine NOSBIH nema više troškova po ovoj osnovi.
Ostali troškovi zakupnine iznose 600 KM.
21. *Troškovi reprezentacije* su u odnosu na planirani iznos ostvareni s 97%, i iznose 67.889 KM.
22. U sklopu *troškova reklame, propagande i web prezentacije* (735 KM) za korištenje certifikata SSL je utrošeno 315 KM, za troškove vizitkarti 246 KM, održavanje domena nosbih.ba 21 KM, a ostali troškovi iznose 153 KM.
23. Na troškovnoj poziciji *platni promet i bankovne usluge* iskazani su troškovi u iznosu od 223.265 KM, što je znatno povećanje u odnosu na rebalansirani iznos. Povećanje ovih troškova je posljedica priljeva i odljeva (inoplaćanja) po osnovi procesa Fscar, a s obzirom da se radi o milijunskim iznosima to je znatno povećalo dosadašnje iznose na ovoj poziciji. Ove troškove nije moguće decidno planirati jer osnovicu za obračun provizije na platni promet predstavlja visina same fakture te je potpuno nepredvidivo koliki će troškovi biti u jednoj godini. Značajan iznos predstavljaju bankovni troškovi za usluge ITC mehanizma, zajedničkih dražbi SEE CAO te zajedničkih dražbi s EMS-om.
24. *Administrativni troškovi kredita EBRD-a* iznose 7.823 KM, i oni obuhvaćaju godišnju naknadu za obradu kredita te će biti prisutni sve dok traje realizacija kredita.
25. *Troškovi telekomunikacijskih usluga* su ostvareni s 88% u odnosu na planirane te iznose 39.493 KM.

Struktura ostvarenih telekomunikacijskih usluga :

	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
- Fiksna telefonija	13.903	10.625
- Mobilna telefonija	14.430	14.763
- Poštanske usluge	4.386	4.538
- Internet link	8.668	8.668

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

- Usluge kabl. Operat. I tk veze	628	899
UKUPNO	42.015	39.493

26. Usluge revizije finansijskih izvješća za 2021. godinu plaćene su u ukupnom iznosu od 5.950 KM i terete troškove 2022. godine. Reviziju je izvršila revizorska kompanija *Baker Tilly Re Opinion* d.o.o.o iz Sarajeva koja ima licencu prihvatljivu za reviziju projekata koje financira europska banka za obnovu i razvitak (EBRD).
27. Na poziciji *stručno usavršavanje zaposlenika* iskazano je 14.561 KM, a čine ih troškovi za kotizacije za redovne seminare i druge edukacije zaposlenika NOSBiH-a.
28. *Usluga izrade studija* obuhvaća troškove izrade studije plana obnove EES-a. Finansijskim planom za 2022. godinu nisu bila predviđena sredstva zato što su odobrena u prethodnim tarifnim postupcima. Studija je urađena vlastitim resursima, čime je postignuta maksimalna ušteda, s obzirom da je vrijednost ovih usluga u režiji spoljnih konzultanata na tržištu daleko veća. Ukupan iznos je 8.833 KM.
29. Za troškove *regulatorne naknade* izdvojeno je 85.000 KM, što je u skladu s iznosom utvrđenim Odlukom o financiranju DERK-a za 2022. godinu.
30. Za *oglašavanje u javnim glasilima*, utrošeno je 7.244 KM. Oglašavani su tenderi i ugovori o nabavama roba i usluga te ntječaji, revizorsko izvješće i drugo.
31. *Ostale usluge*, u iznosu od 90.272 KM, podrazumijevaju: odvjetničke usluge (5.980 KM), usluge sistematskog pregleda zaposlenika (16.538 KM), špeditorske usluge (1.553 KM), usluge fizičkog osiguranja poslovnih objekata (50.725 KM), usluge demontaže starog sustava SCADA, preseljenja opreme i dovođenje u prvotno stanje zakupljenog poslovnog prostora starog dispečerskog centra u Pofalićima (9.446 KM), usluge odvoza otpada (3.560 KM), usluge tehničkog pregleda i registracije vozila (446 KM) te druge usluge (2.024 KM).

IV. Bruto plaće i ostala primanja zaposlenika i drugih osoba

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Rebalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
32.	Bruto plaće i ostala primanja zaposlenika	3.598.637	4.500.000	3.990.000	3.970.030
33.	Naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	164.168	189.000	177.000	174.161
34.	Naknade za Ugovor o djelu	10.852	10.000	12.000	13.269
	<i>Ukupno bruto plaće i naknade zaposlenika i drugih osoba</i>	<i>3.773.657</i>	<i>4.699.000</i>	<i>4.179.000</i>	<i>4.157.461</i>

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Na poziciji *bruto plaće i ostala primanja zaposlenika i drugih osoba* se od 01.01.2022. godine prema novom kontnom planu evidentiraju i troškovi primanja drugih osoba (Upravni odbor, Ugovor o djelu...). Ove pozicije su prvotno bile planirane na „ostalim rashodima“, tako da će pozicija „ostali rashodi“ biti umanjena za iste iznose. U 2022. godini je na poziciji *bruto plaće i ostala primanja zaposlenika i drugih osoba* iskazan ukupan iznos od 4.157.461 KM. U bruto primanja zaposlenika uključena su sva neto primanja (plaće, topli obrok, gradski i međugradski prijevoz, komisije i dr.) te porezi i doprinosi.

V. Amortizacija

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Rebalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
35.	Amortizacija	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364
	Amortizacija ukupno	1.063.128	1.801.036	1.701.000	1.713.364

Amortizacija obračunata na ukupna stalna sredstva iznosi 1.713.364 KM.

VI. Financijski troškovi

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Reabalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
36.	Kamate i ostali finansijski troškovi	56.100	81.000	51.000	53.646
37.	Kamate na kredit EBRD-a 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
38.	Troškovi osiguranja	22.322	30.000	30.000	32.904
	UKUPNO	396.546	501.000	391.000	405.625

Financijski troškovi, u ukupnom iznosu od 405.625 KM, obuhvaćaju kamate na domaće kredite (53.646 KM), kamate na nepovučena i povučena sredstva kredita EBRD-a (319.075 KM), kao i troškove osiguranja, u iznosu od 32.903 KM.

Struktura kamata na postojeće kredite:

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Reabalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
1.	Kredit RF banke za rezervni centar, Ug. br.05053/17	49.803	42.138	42.138	42.138
2.	Kredit RF banke za rutere, Ug. br.04625/21	4.271	7.862	7.862	7.392
3.	Kredit EBRD br. 47324	318.124	390.000	310.000	319.075
4.	Kamata za zakup poslovnog prostora	1.028	-	-	-
5.	Kamate na overdraft kredit i ostale zatezne kamate	998	31.000	1.000	4.116
	UKUPNO	374.224	471.000	361.000	372.721

Troškovi osiguranja u iznosu od 32.904 KM odnose se na: osiguranje vozila (4.761 KM), stalnih sredstava (21.426 KM), te osiguranje zaposlenika od ozljeda na radu (6.717 KM).

VII. Putni troškovi u zemlji i inozemstvu

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Reabalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
39.	Dnevnice i putni troškovi u zemlji i inozemstvu	24.180	80.000	80.000	79.592
	Ukupno	24.180	80.000	80.000	79.592

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

Troškovi službenih putovanja iznose ukupno 79.592 KM i u skladu su s rebalansiranim.

VIII. Ostali porezi i takse

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Reabalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
40.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.680	11.000	12.000	10.804
41.	Poseban porez za poticanje rehabilitacije invalida	2.961	5.000	5.000	3.275
42.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	13.720	20.000	19.000	14.293
	Ukupno ostali porezi i takse	27.361	36.000	36.000	28.371

Ostali porezi i takse te porezi koji ne ovise o rezultatima obuhvaćaju, prije svega, poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i opću vodoprivrednu naknadu, za koje se izdvaja po 0,5%, koliko se obračunava na neto primanja u FBiH, zatim porez po odbitku, godišnju komunalnu taksu, administrativne takse, takse za registraciju vozila i druge takse radi ovjere i legalizacije određene dokumentacije. U ovoj grupi troškova evidentiran je i poseban doprinos za poticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invalidošću - za zaposlenike čije je prebivalište u FBiH. Ukupan iznos obračunatih poreza i naknada po svim osnovama, zaključno s 31.12.2022. godine, je 28.371 KM, što je oko 79% od planiranog godišnjeg iznosa.

IX. Ostali rashodi

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Ostvareno 2021.</i>	<i>Plan 2022.</i>	<i>Reabalans 2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>
43.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	905.025	962.000	888.000	887.233
44.	Ostali rashodi	56.336	30.000	30.000	19.299
45.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	25.111	5.000	7.000	29.909
	Ukupno ostali rashodi	986.472	997.000	925.000	936.441

Planirani godišnji iznos za grupu troškova iskazanu kao *ostali rashodi* je bio 997.000 KM, odnosno, rebalansom predviđenih 925.000 KM. Ostvareni su u iznosu od 936.000 KM.

Prema kontnom planu u ovu grupu ulaze: članarine (ENTSO-E, CIGRE i dr.), ostali rashodi, kao i rashodi iz prethodnih godina (izvanredni rashodi).

Najveći trošak u ovoj grupi odnosi se na članarinu ENTSO-E, koja iz godine u godinu raste i u 2022. je dosegla iznos od 875.272 KM. Osim toga, za članarine u organizacijama BAKE, CIGRE i drugim izdvojeno je 11.960 KM.

Osim članarina, u strukturi ovih troškova iskazani su i:

- ostali rashodi, u iznosu od 19.299 KM, obuhvaćaju: rashode koji se odnose na troškove podrške grupe RGCE za kontinentalnu europu pri ENTSO-E, u iznosu

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

- 17.144 KM; (negativne) tečajne razlike (1.471 KM) nastale u razdoblju između knjiženja i plaćanja inofaktura, zbog promjene valutnog tečaja američkog dolara; otpisi po izvješću popisne komisije (682 KM) te ostale rashode, u iznosu od 3 KM
- troškovi utvrđeni u ranijim godinama iznose 29.909 KM, a odnose se na fakture pristigle u 2022. za troškove nastale u 2021. godini, a to su:
 1. ENTSO-E (23.242 KM) - korištenje platforme OPC STA (Ovaj trošak je bio planiran u okviru pozicije usluge održavanja softverske opreme-održavanje ENTSO-E platformi za kordinirano planiranje isključenja OPC i kratkoročnu provjeru adekvatnosti STA)
 2. SWISGRID 6.012 KM (troškovi rada i implementacije FSKAR procesa)
 3. JAO (373 KM – troškovi bankovnih usluga po osnovi FSKAR procesa).

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA NA DAN 31.12.2022. GODINE

Redni broj	Pozicija	Oznakaa (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1.1.	Dobitak (gubitak) prije oporezivanja	(+)(-)	501	25.828.129	6.316.913
1.2.	Usklađenja:				
1.2.1.	Amortizacija	(+)	502	1.772.753	1.122.516
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	(+)(-)	503	643	326
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto	(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto	(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina	(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine	(+)	509		
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	510		
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biloške imovine, neto	(+)(-)	511		
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	513		

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto	(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto	(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto	(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto	(+)(-)	518		
1.2.18.	Otpisane obveze	(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)dodatno priznata rezerviranja, neto	(+)(-)	520		
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog pothvata	(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a	(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilanci uspjeha	(-)	523		-44.050
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilanci uspjeha	(-)	524		
1.2.24.	Financijski rashodi priznati u bilanci uspjeha	(+)	525	372.721	374.223
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu				
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha	(+)(-)	526		28.492
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	(+)(-)	527	-9.566.733	-2.227.387
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja	(+)(-)	528	14.259.347	12.170.309
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine	(+)(-)	529		
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	(+)(-)	530	-2.081.098	5.791.602
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obveza	(+)(-)	531	10.986.078	15.163.176
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obveza	(+)(-)	532		
1.4.	Plaćeni porez na dobit	(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generiran (korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)	(+)(-)	534	13.053.146	14.355.502
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
2.1.	Odljevi po osnovi kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(-)	535	-311.524	-4.071.581
2.2.	Prlivi po osnovi kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	536		
2.3.	Odljevi po osnovi kupovine investicijskih nekretnina	(-)	537		
2.4.	Priljevi po osnovi prodaje investicijskih nekretnina	(+)	538		
2.5.	Odljevi po osnovi kupovine nematerijalne imovine	(-)	539	-1.500	-219.725

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

2.6.	Priljevi po osnovi prodaje nematerijalne imovine	(+)	540		
2.7.	Odljevi po osnovi kupovine biološke imovine	(-)	541		
2.8.	Priljevi po osnovi prodaje biološke imovine	(+)	542		
2.9.	Priljevi po osnovi prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji	(+)	543		
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(-)	544		
2.11.	Priljevi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilancu uspjeha	(-)	546		
2.13.	Priljevi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilanci uspjeha	(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku	(-)	548		
2.15.	Priljevi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku	(+)	549		
2.16.	Prilježena kamata i prihod od finansijskog najma	(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma	(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma	(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u ovisnim društvima	(-)	553		
2.20.	Priljevi od otuđenja udjela u ovisnim društvima	(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima	(-)	555		
2.22.	Priljevi od otuđenja udjela u pridruženim društvima	(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim pothvatima	(-)	557		
2.24.	Priljevi od otuđenja udjela u zajedničkim pothvatima	(+)	558		
2.25.	Prilježene dividende	(+)	559		44.050
2.26.	Priljevi po osnovi trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima	(+)	560		
2.27.	Odljevi po osnovi trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima	(-)	561		
2.28.	Ostali priljevi iz ulagačkih aktivnosti	(+)	562		
2.29.	Ostali odljevi iz ulagačkih aktivnosti	(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)	(+)(-)	564	-313.024	-4.247.256
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI				
3.1.	Priljevi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital	(+)	565		
3.2.	Stjecanje vlastitih dionica	(-)	566		
3.3.	Priljevi od prodaje stečenih vlastitih dionica	(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende	(-)	568		

Izviješće o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za 2022. godinu

3.5.	Priljevi od uzetih kredita	(+)	569	2.365.190	395.000
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita	(-)	570	-1.531.378	-3.135.075
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima	(-)	571	-334.467	-415.237
3.8.	Otplata glavnice po najmovima	(-)	572		-78.062
3.9.	Otplata kamate po najmovima	(-)	573		-1.028
3.10.	Priljevi po osnovi izdatih dužničkih instrumenata	(+)	574		
3.11.	Odljevi po osnovi otplate izdanih dužničkih instrumenata	(-)	575		
3.12.	Ostali priljevi iz finansijskih aktivnosti	(+)	576	3.246	
3.13.	Ostali odljevi iz finansijskih aktivnosti	(-)	577	-1.568	-3.091
C.	Neto gotovinski tok koji je generesan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)	(+)(-)	578	501.023	-3.237.493
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)	(+)(-)	579	13.241.145	6.870.753
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	(+)(-)	580	15.553.151	8.682.398
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH TEČAJEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (4+5+6)	(+)(-)	582	28.794.296	15.553.151

U novčanom toku od poslovnih aktivnosti zabilježeno je povećanje sredstava, u ukupnom iznosu od 13.053.146 KM. To povećanje odnosi se na ostvareni višak prihoda nad rashodima (25.828.129 KM), amortizaciju (1.772.753 KM), otpis stalne imovine (643 KM), drugih usklađenja (372.721 KM), priljeva po osnovi povećanja drugih obveza (10.986.078 KM), odljeva po osnovi povećanja potraživanja od prodaje (9.566.733 KM), odljeva po osnovi povećanja drugih potraživanja (14.259.347 KM) te odljeva po osnovi smanjenja obveza prema dobavljačima (2.081.098 KM).

Novčani tok od ulagačkih aktivnosti bilježi odljev novca za nabavu stalnih sredstava, u iznosu od 313.024.

U novčanom toku od finansijskih aktivnosti (kredit i pozajmice) zabilježen je neto priljev od 501.023 KM. Ovaj neto priljev je proistekao iz priljeva dugoročnog kredita (2.365.190 KM), odljeva po osnovi otplate dugoročnih kredita (1.531.378 KM), odljeva po osnovi otplate kamate dugoročnih kredita (334.467 KM), priljeva po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza (3.246 KM) te odljeva po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza (1.568 KM)

Prema tome, u odnosu na 01.01.2022. godine, evidentirano je povećanje neto novčanih sredstava za iznos od 13.241.145 KM.